

## POSTANOWIENIE

Dnia 10 grudnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ewa Stryczyńska

w sprawie z odwołania B. M.  
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Szczecinie  
o wysokość emerytury,  
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń  
Społecznych w dniu 10 grudnia 2025 r.,  
zażalenia ubezpieczonej na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Szczecinie  
z dnia 1 sierpnia 2025 r., sygn. akt III AUa 418/24,

**odrzuca zażalenie.**

## UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Szczecinie, w sprawie z odwołania B. M. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Szczecinie z 28 lutego 2024 r. o odmowie ponownego przeliczenia wysokości emerytury, wyrokiem z 26 czerwca 2025 r. oddalił apelację ubezpieczonej od wyroku Sądu Okręgowego z 9 września 2024 r. Postanowieniem z 1 sierpnia 2025 r., na skutek skargi kasacyjnej ubezpieczonej od powyższego wyroku, Sąd Apelacyjny w Szczecinie sprawdził z urzędu wartość przedmiotu zaskarżenia w sprawie (pkt 1), określił tę wartość na kwotę 936 zł (pkt 2) oraz odrzucił skargę kasacyjną (pkt 3).

W osobiście wniesionym zażaleniu na powyższe rozstrzygnięcie Sądu Apelacyjnego ubezpieczona wniosła o dopuszczenie jej do samodzielnego działania z powodu wyjątkowych okoliczności związanych z czasem trwania

postępowania i nieprawidłowym w ocenie skarżącej wywiązywaniem się przez pełnomocników ze swoich obowiązków. Skarżąca wskazała, że sprawa dotyczy podwyższenia emerytury do kwoty minimalnej na podstawie 22 lat stażu pracy, błędnie ustalonego przez ZUS na 18 lat i 9 miesięcy. Sąd Apelacyjny odrzucił skargę kasacyjną, błędnie zdaniem skarżącej ustalając wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę poniżej 10.000 zł.

W odpowiedzi na zażalenie organ rentowy wniósł o oddalenie zażalenia w całości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jako prawnie niedopuszczalne, podlegało odrzuceniu. Zgodnie z art. 394<sup>1</sup> § 1 k.p.c. zażalenie do Sądu Najwyższego przysługuje m.in. na postanowienie sądu drugiej lub pierwszej instancji odrzucające skargę kasacyjną.

Jak wynika z art. 87<sup>1</sup> § 1 k.p.c. w postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych. Ustanowiony w powołanym przepisie tzw. przymus adwokacko - radcowski dotyczy każdego postępowania przed Sądem Najwyższym i jego skutkiem jest odjęcie stronie zdolności do samodzielnego podejmowania czynności procesowych. Oznacza to, że czynności samej strony lub pełnomocnika niebędącego adwokatem lub radcą prawnym albo rzecznikiem patentowym są bezskuteczne (zob. postanowienie SN z 26 lutego 2025 r., III CZ 289/24, LEX nr 3834379). Wyjątek od powyższej zasady wprowadzono w art. 87<sup>1</sup> § 2 k.p.c., w którym przewidziano, że przepisu § 1 nie stosuje się w postępowaniu o zwolnienie od kosztów sądowych oraz o ustanowienie adwokata, radcy prawnego lub rzecznika patentowego oraz gdy stroną, jej organem, jej przedstawicielem ustawowym lub pełnomocnikiem jest sędzia, prokurator, notariusz albo profesor lub doktor habilitowany nauk prawnych, a także gdy stroną, jej organem lub jej przedstawicielem ustawowym jest adwokat, radca prawny lub radca Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, a w sprawach własności intelektualnej rzecznik patentowy.

W sprawie ubezpieczona nie wykazała, że należy do którejkolwiek kategorii osób wymienionych w art. 87<sup>1</sup> § 2 k.p.c., a zatem brak jest podstaw do uznania, że przysługuje jej zdolność postulacyjna.

Zażalenie sporządzone i podpisane przez stronę nie mającą zdolności postulacyjnej przed Sądem Najwyższym jest dotknięte brakiem formalnym nieusuwalnym, skutkującym odrzuceniem środka odwoławczego jako niedopuszczalnego, bez wzywania do uzupełniania tego braku i bez możliwości jego usunięcia przez pełnomocnika (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 28 marca 2025 r., III CZ 26/25, LEX nr 3847727).

Skutki niezachowania przymusu adwokacko - radcowskiego normowanego przez art. 87<sup>1</sup> § 1 k.p.c. reguluje ogólnie art. 130 § 5 k.p.c., a w odniesieniu do środków odwoławczych objętych tego rodzaju przymusem, w tym zażaleń do Sądu Najwyższego, obowiązują szczególne regulacje (art. 394<sup>1</sup> § 1 i 3 w zw. z art. 398<sup>21</sup> w zw. z art. 397 § 3 i art. 373 § 1 k.p.c.), przewidujące odrzucenie wniesionego osobiście przez stronę zażalenia jako niedopuszczalnego (zob. postanowienie SN z 29 lipca 2025 r., III CZ 112/25, LEX nr 3899961).

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy odrzucił zażalenie.

[a.ł.]